

ENPRESAN EUSKARA TXERTATZEKO ESKULIBURUA

1. EUSKARAK LAN MUNDUA
BEREGANATZEAREN GARRANTZIAZ
2. EUSKARA PLANEN ZABALKUNDEA EUSKAL HERRIAN
3. EUSKARA ENPRESAN TXERTATZEKO ARRAZOIAK
4. NOLA TXERTATU EUSKARA ENPRESAN
5. NAFARROAKO GOBERNUAREN DIRULAGUNTZA
LANTOKI PRIBATUETAN EUSKARAREN
ERABILERA ETA PRESENTZIA SUSTATZEKO
6. NAFARROAKO IPARRALDEKO EUSKARA
MANKOMUNITATEAK ESKAINTZEN DUEN LAGUNTZA

1- EUSKARAK LAN MUNDUA BEREKANATZEAREN GARRANTZIAZ

- Euskararen erabilera, oro har, txikia da esparru sozio-ekonomikoan. Horregatik, hain zuzen ere, ezinbestekoa da lan mundura hedatzea. Izan ere, lan munduan ematen dute heldu askok beren denboraren zati handi bat. Areago, euskal hezkuntzari esker hein handi batean, gero eta gehiago dira euskal hiztunak, haur eta gazteak bereziki. Eskualde euskalduna da gurea, eta orain arte nahikoa erdalduna izan den eremua ere euskalduntzeko erronka daukagu. Zeregin horretan bidelagun izateko gonbidapena egin nahi dizuegu.
- Oso zabaldua dago lan mundua modu naturalean, esku-hartze planifikaturik gabe, euskaldunduko dela, baina kontrakoa gertatu ohi da: euskaraz ikasi duten langileen trebetasunek txarrera egingen dute erabilera ezaren poderioz. Izan ere, lantokietako hizkuntza nagusia gaztelania izan ohi da.
- Lan munduan eragin behar da beste esparru batzuetan (hezkuntzan, administrazioan, hedabideetan...) egindako lana finkatzeko. Horretarako, eragile guztien esku-hartzea eta elkarlana beharrezkoa dira: administrazioa, sindikatuak, enpresariak eta euskalgintza.
- Nafarroako mendialdeko euskara zerbitzuek ([Baztango Udala](#) | [Bortzirietako Euskara Mankomunitatea](#) | [Nafarroa Iparraldeko Euskara Mankomunitatea](#) | [Sakanako Mankomunitatea](#)) era guztietako enpresei proposatu nahi diete euskararen aldeko urratsak eman ditzatela. Bide horretan laguntzeko eskuliburu hau prestatu dute beren enpresan euskarari presentzia handiagoa eman nahi dioten horiei argibidea eta aholkua emateko.

2- EUSKARA PLANEN ZABALKUNDEA EUSKAL HERRIAN

- Lan mundua euskalduntzeko lehen urratsak duela hogeita hamar bat urte egin ziren, batik batik kooperatiben eskutik, eta duela 20 urtez geroztik dinamika hori azkartu egin da.
- 90eko hamarkadakoak dira lehendabiziko euskara planak: Elay, CAF, Arlan eta Ikerlan, esate baterako. Nafarroan ere badira bidea egin duten enpresak: Fagor-Ederlan Tafalla, Mapsa Iruñea, Conservas Iturri, Bodegas Lezaun, besteak beste.
- Urtez urte gehituz joan dira haien jardunean euskara txertatu duten enpresak. Gainera, gaur egun bestelako enpresak ere badira.
- Horiek horrela, aholkularitza enpresak ere ugaltu egin dira:

Txakur 1
48005 Bilbo
94 4159512
www.aek.eus
ahize@aec.eus

Luzarra 10
48014 Deustu
94 4480000
www.artez.net
posta@artez.net

Zelai Haundi 3.
Osinalde industrialdea.
20170 Usurbil
943 363040
www.elhuyar.eus
elhuyar@elhuyar.eus

Uriburu 9
227 PK
20500 Arrasate
943 711847
www.emun.eus
emun@emun.eus

3- EUSKARA ENPRESAN TXERTATZEKO ARRAZOIAK

- **Merkatu berriak.** Haien produktuak euskaraz eskaintzen dituzten enpresak hurbilago daude bezeroarengandik, eta, alde horretatik, euskara merkatu berrietara iristeko balio lezake. Euskara merkatu berriak irekiko dituen faktorea da, beraz.
- **Hizkuntza-kudeaketa.** Beste gai eta egiteko asko sistematizatzen diren bezala, hizkuntzen erabilera eta kudeaketa ere antolatzea eta sistematizatzea egokia da, eta euskara-plana da horretarako biderik eraginkorrena. Euskara-planaren bitartez errazagoa eta egingarriagoa da hizkuntzen erabilera ordenatzea eta enpresaren prozeduretan jasotzea.
- **Kalitatea.** Euskara, beste edozein hizkuntza bezala, lan mundurako baliagarria da; badira euskaraz lan egiten duten enpresa erreferentzial asko: CAF, Fagor, Irizar, Laboral Kutxa... Hizkuntzen kudeaketa egokia kalitatearen ezaugarria da (berrikuntza, enpresaren dinamikotasunaren adierazgarria...) eta kalitatearen parametroetan plus bat izan daiteke.
- **Elementu bereizgarria.** Merkatua gero eta globalizatua dagoen honetan, euskara elementu bereizgarri gisa erabil daiteke. Izan ere, kontuan hartu behar dugu enpresek gero eta gehiago behar dituztela besteetatik bereziko dituzten ezaugarriak. Enpresaren kudeaketan hizkuntzak eta hizkuntzen erabilera txertatzeak produktuari balio erantsi bat eman diezaioke, arreta pertsonalizatuagoa, hurbiltasun kulturala eta prestakuntza erakusten dituelako.
- **Kohesioa.** Euskara planek enpresa barruko kohesioa, giroa eta langileen gogobetetzea sustatzen dute eta, gainera, erabilera sustatzeko proiektu batean inplikatzeko diren langileak enpresaren proiektu batean inplikatzeko dira. Era berean, horrelako egitasmo baten bidez enpresak jakin dezake zeintzuk diren langileen nahiak eta kezkak.
- **Irudia.** Euskarari tratamendu egokia emateak, euskara enpresaren irudi korporatiboan txertatuta edukitzeak, eta euskararen erabilera sustatzeak, enpresaren irudia hobetzen laguntzen du, tokian bertan, baita merkatu eremu zabalagoetan ere. Hizkuntzen kudeaketa egokia enpresaren irudirako beste elementu positibo bat da.

3- EUSKARA ENPRESAN TXERTATZEKO ARRAZOIAK

- **Aitzindaritza.** Gero eta bezero gehiagok jakinen dute euskara etorkizunean, eta, alde horretatik, enpresek aitzindariak izan behar dute.
- **Bat egitea.** Oro har euskal gizartearen jarrera ona da euskararekiko. Enpresak ere jarrera ona badu eta euskararen erabilera handitzeko urrats praktikoak ematen baditu, pertsonak hein batean enpresarekin identifikatuko dira.
- **Garapena.** Bere hizkuntza maila hobetzen duen langilea bere garapen profesionalean ere aurrerapausoa ematen ari da.
- **Komunikazioa.** Langile euskaldunek lantokian euskaraz egiteko aukera badute, erosoago sentituko dira, eta, alde horretatik, komunikazioak hobera egingen du. Gainera, langileen hizkuntz eskubideak bermatzen dira horrela.
- **Gizarte erantzukizuna.** Egungo enpresen erronketako bat da, kalitatearekin eta bikaintasunarekin oso lotuta, enpresa kokatua dagoeneko gizartearen garapenerako ardura erakustea, enpresaren arrakastan giltzarri izan daitekeelako. Hizkuntza, jakina, gizartearen ezaugarri garrantzitsuenetakoa da.

4- NOLA TXERTATU EUSKARA ENPRESAN

- Enpresa guztiek, edozein dela haien egoera soziolinguistikoa, euskararen erabilera sustatu dezakete bai idatzizko komunikazioan, bai ahozko komunikazioan.
- Hona euskaldundu daitezkeen atal batzuk:

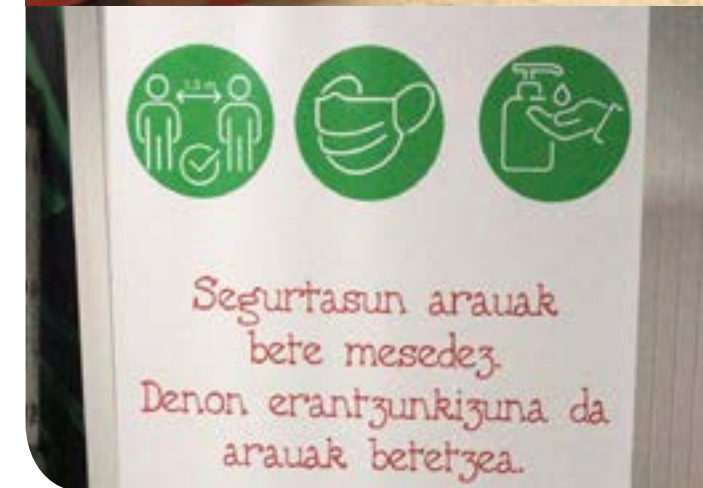
Idatzizko komunikazioa

- Errotulazioa
- Papertegia eta zigiluak
- Web gunea
- Publizitatea
- Enpresaren esku liburua
- Segurtasun eta osasun mezuak
- Lan parteak
- Nominak eta kontratuak

Ahozko komunikazioa

- Telefonozko harrera
- Erantzungailuaren mezua
- Ahozko harreman informalak
- Ahozko harreman formalak

- Enpresak euskarari sarbidea modu planifikatu eta eraginkorrean emateko, erabilera plan bat garatzeko erabakia har lezake, horretarako aholkularitza enpresa bat kontratatuz. Plan-gintza horren baitan euskararen egoeraren gaineko diagnosia eginen luke, ondotik helburuak eta helburu horiek lortzeko ekintzak planteatuko lituzke eta, azkenik, inplementazioa eta ebaluazioa kontuan hartuko lituzke.

5- NAFARROAKO GOBERNUAREN DIRULAGUNTZA LANTOKI PRIBATUETAN EUSKARAREN ERABILERA ETA PRESENTZIA SUSTATZEKO

Euskararen erabilera lantoki pribatuetan sustatzeko dirulaguntza ematen du Nafarroako Gobernuak. Euskarabideak egiten du deialdia eta urte hasieran argitaratzen da.

2022ko deialdia

Kopurua: **222.000 €**

MODALITATEAK

- 1. modalitatea:** lehen euskara plana egitea 2022an. 34.000 €
- 2. modalitatea:** Euskara Planaren kudeaketa 2021ean, aurretik egindako Euskara Planari lotua. 166.000 euro
- 3. modalitatea:** ekintza edo jarduera zehatzak, euskara plan bati lotu gabe. 10.000 euro.
- 4. modalitatea:** Hauetara bideratutako inbertsioak. 12.000 euro.
 - Komunikazioaren teknologien esparruan euskara sustatzeko eta/edo zabaltzeko webguneak eta software-aplikazioak euskaraz sortzea.
 - Lehendik dauden webguneen eta aplikazioen bilakaera, aldaketak, hobekuntzak: zerbitzu, funtzionaltasun eta eduki berriak ematea; diseinua edo irisgarritasuna hobetzea, gailu mugikorretan erabiltzeko egokitzea.
 - Webguneak eta software-aplikazioak euskaratzeko lanak.
 - Webguneak eta software aplikazioak euskaraz sortzeko inbertsioak, xedea dutenak komunikazioaren teknologietan euskara sustatu edo zabaltzea.

Aitzineko urteak: [2021eko ebazpena](#) | [2020ko ebazpena](#)

6- NAFARROAKO IPARRALDEKO EUSKARA MANKOMUNITATEAK ESKAITZEN DUEN LAGUNTZA

Ezinbestekoa da, euskararen normalizazioak aurrera egitea nahi badugu, arlo sozioekonomikoan, lan-munduan eta merkataritzan ere urratsak egitea. Arlo horretan ari diren eragileek urrats ugari egin dute gure eskualdean azkeneko urteotan, eta eskualdeko Euskara Mankomunitateak ere ahalegin horrekin bat egin du.

Langintza horretan ari direnei lagungarri gertatuko zaizkien zerbitzuak, laguntzak edo ildoak dira honakoak:

Itzulpen, zuzenketa eta aholkularitza zerbitzua

Euskarazko jardunean laguntzeko Mankomunitateak gaztelaniazko testuak euskaratzeko edo euskaraz sortutakoak zuzentzeko laguntza eskaintzen du, baita zalantzak eta kontsultak argitzeko aholkularitza ere. Zerbitzu horren oinarriak eta baldintzak hemen ikus daitezke:

- [Itzulpenak eta zuzenketak](#)
- [Aholkularitza](#)

Euskara ikasleendako dirulaguntzak

Euskara ikasten ari den herritar orok eska dezake dirulaguntza. Urtero egiten den deialdia da eta deialdiak berak jasotzen ditu eskaera egiteko prozedura eta bete beharreko baldintzak. Deialdia hemen ikus eta deskarga daiteke:

- [Euskara ikasteko bekak](#)

6- NAFARROAKO IPARRALDEKO EUSKARA MANKOMUNITATEAK ESKAITZEN DUEN LAGUNTZA

Merkataritza euskalduntzea

Asko dira merkataritzaren alorrean ari diren eskualdeko eragileak. Gure eskualdeko udalek, mankomunitateak berak eta baita UEMAk ere azken urteotan hainbat urrats egin dituzte merkataritzan ari diren horiei laguntzeko: itzulpen eta zuzenketaz zerbitzuaz gainera, eguneroko jardunean behar izaten diren hainbat material eskaini dira (faktura-ereduak, kartelak, egutegiak...), baita ostatu eta enpresen web-orriak euskaratzeko laguntza ere, Bai Euskarari ziurtagiria eskuratzeko dirulaguntzak, eta abar.

Azkeneko urteotan eskaintza hori berrituz eta iragarritz joan da, gutun bidez, bisitak eginez edo bestelako komunikazio-ekintzen bitartez, eta eskaintza indarrean dago, merkataritza alorreko eragileek eskatu eta erabili ahal izan dezaten.

Aipatutako laguntza bide horietako edozeinen inguruko argibideak behar izanez gero, helbide eta telefono zenbaki hauek erabil daitezke:

Araitx, Betelu, Larraun eta Lekunberriko euskara zerbitzua:

Tel.: 948 504400

e-posta: larbeleareuskaraz@iparmank.eus

Teknikaria: Ainhoa Beraza Elizondo

Basaburua, Imotz, Odieta eta Ultzamako euskara zerbitzua:

Tel.: 948 30 51 34

e-posta: ezubioa@iparmank.eus

Teknikaria: Felix Alzelai Iriarte

Arano, Areso, Goizueta eta Leitzako euskara zerbitzua:

Tel.: 948 510814

e-posta: laga@iparmank.eus

Teknikaria: Dabid Anaut Peña

